

VAN MIDDENDORP BOUWKUNDIG TEKEN- EN ADVIESBUREAU B.V.

T.a.v. dhr. A. van Middendorp

Seringsstraat 15A

6744 WZ Ederveen

Datum 16 december 2019
Kenmerk BE/2019/654/r
Uw kenmerk Email d.d. 2-12-2019
Auteur(s) ir. M. Poelman
Collegiale toets ir. T.W.D. Schrader

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46

4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288

e info@blomecologie.nl

i www.blomecologie.nl

KvK 67221904

BTW 856882999B01

IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Bennekomsekade 6 te Bennekom

Aan de Bennekomsekade 6 te Bennekom is een agrarisch perceel met woning en enkele opstallen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens een deel van de bestaande bebouwing op de planlocatie te saneren ten behoeve van de realisatie van een kleine boomgaard, wat solitaire bomen en een beukenhaag. Het bestemmingsplan voorziet niet in de beoogde ontwikkeling en dient derhalve te worden gewijzigd.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.

Van Middendorp bouwkundig teken- en adviesbureau B.V. begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en het geldende bestemmingsplan.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (art. 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Gelderland?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Bennekomsekade 6 te Bennekom (figuur 1). Het betreft een agrarisch perceel met een woning, twee (voormalig) veestallen, een paardenstal, een opslagschuur, een caravanstalling en een houten werkschuur (figuur 2). Verder zijn er verharde delen, graspercelen en een rommelhoek met hopen stenen, oud hout en takken aanwezig. In figuur 3 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. Hieronder volgt een beschrijving van elk gebouw. Visuele impressies van de gebouwen zijn te vinden in figuur 2. Gebouwen B, C, D, E en G worden gesloopt. Gebouwen A en F blijven behouden

Gebouw A: Woning opgetrokken uit gemetselde muren met spouw en een overstekend zadeldak met dakpannen.

Gebouw B: Veeststal opgetrokken uit gemetselde muren zonder spouw en een zadeldak met golfplaten en isolatieplaten.

Gebouw C: Paardenstal opgetrokken uit gemetselde muren zonder spouw, zadeldak met golfplaten en verticale gevelbetimmering. Achterste deel is een open berging met houten wanden

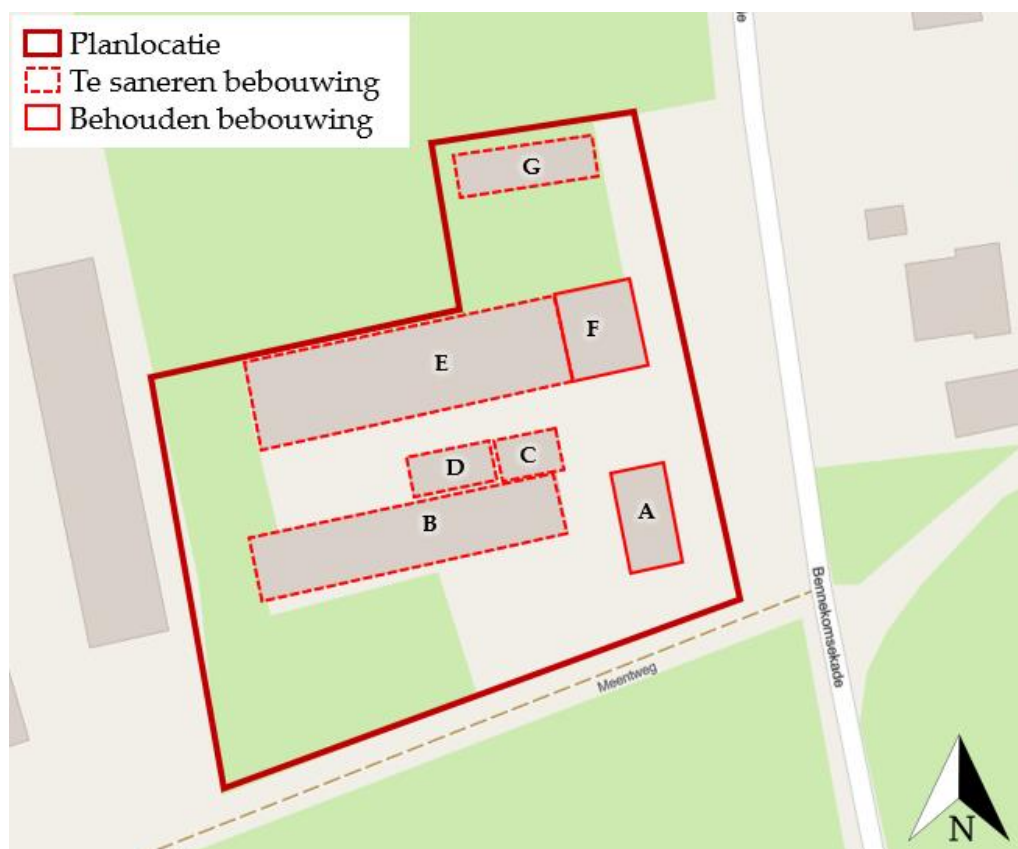
Gebouw D: Een opslagschuur opgetrokken uit wanden en dak van damwandplaten.

Gebouw E: Een caravanstalling opgetrokken uit gemetselde muren zonder spouw en een zadeldak met golfplaten en isolatieplaten.

Gebouw F: Een houten werkschuur houten wanden en een golfplaten dak.

Gebouw G: Een schuur opgetrokken uit gemetselde muren zonder spouw en een zadeldak met golfplaten en isolatieplaten

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door agrarische percelen met woonboerderijen, schuren en weilanden. Op ca. 1 km bevindt zich ten westen van het plangebied het valleikanaal. Op ca. 2 km bevindt zich ten noordoosten van het plangebied de A12

Figuur 1: De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Bennekomsekade 6 te Bennekom (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Figuur 2: Fotografische indruk van de verschillende gebouwen aan de Bennekomsekaade 6 te Bennekom. Zie tekst voor omschrijving van gebouwen A t/m G.

Figuur 3: Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter en betreffen het saneren van een deel van de bestaande bebouwing ten behoeve van de realisatie van een kleine boomgaard, wat solitaire bomen en een beukenhaag. Ten aanzien van de beoogde ontwikkeling dient een functieverandering plaats te vinden. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- Saneren van een deel van de bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer van sloopmateriaal;
- Verwijderen van terreininrichting, waaronder mogelijk een gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- Egaliseren van het terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- Revitalisatie terrein en aanleg nieuw groen: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 3: Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: Van Middendorp bouwkundig teken- en adviesbureau B.V.).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 3 december 2019 en is uitgevoerd door ir. M. Poelman en ir. T.W.D. Schrader. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 1/8 bewolkt, 4° Celsius en windkracht 1-2 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden,

verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1-3.4), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5-3.9) en *Andere soorten* (art. 3.10-3.11). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht. Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de verordening Ruimte van de provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Gelders natuurnetwerk. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Gelders natuurnetwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Ten aanzien van het Gelders natuurnetwerk geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden geldt een ontheffingsplicht.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime '*Andere soorten*') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

In de directe omgeving van de planlocatie is het voorkomen bekend van de volgende beschermde vaatplanten: akkerogentroot, dreps, glad biggenkruid, groot spiegelklokje, kartuizer anjer en korensla (NDFP 2009-2019). Bovengenoemde soorten groeien hoofdzakelijk op droge (open)

groeiplaatsen zoals akkerranden of bermen met een (matig) voedselarme grond. Gezien de planlocatie een voormalig varkenshouderij was, is er sprake van een zeer voedselrijke grond. Verder is de planlocatie hoofdzakelijk verhard en heeft de tuin een hoog onderhoudsbeeld. Derhalve is er geen sprake van geschikte groeiplaatsen van beschermde vaatplanten. Beschermde vaatplanten zijn uitgesloten van de planlocatie.

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante kruiden zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: akkerdistel, Engels raaigras grote brandnetel, paardenbloem en rododendron. Verder bevindt er zich tussen de bebouwing veel verharding. Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen. Op de planlocatie zelf zijn geen bomen aanwezig, echter staan er wel bomen op de perceelgrenzen.

Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten vastgesteld: aardmuis, boommarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, das, egel, haas, hermelijn, konijn, mol, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, veldmuis, vos, waterspitsmuis, wezel, woelrat en wolf (Broekhuizen et al., 2016; NDFF 2009-2019). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: boommarter, bunzing, das, hermelijn, rode eekhoorn, waterspitsmuis, wezel en wolf.

In de bomenlaan op de perceelgrens van de planlocatie is recentelijk een waarneming gedaan van de boommarter (NDFF, september 2019). De boommarter komt voor in verschillende typen bossen. Rust- en/of nestlocaties zijn vaak aanwezig in boomholten, holen gemaakt door andere dieren of onder takkenbossen. De soort komt ook voor in stadsparken met voldoende (oude) bomen en vakantiehuisen of schuren in of aan de rand van natuurgebieden. Een territorium kan circa 1000 hectare groot zijn en er worden nachtelijk afstanden tot wel 20 km afgelegd (Zoogdierverseniging boommarter, 2019). Op het bebouwde deel van de planlocatie zijn geen bomen of groenstructuren aanwezig. Alle bebouwing is ten tijden van het veldbezoek vlak dekkend onderzocht en er zijn geen (vraat)sporen of uitwerpselen waargenomen. Derhalve is aannemelijk dat de waarneming een migrerend dier betreft. Er is geen sprake van functioneel leefgebied binnen het plangebied en derhalve worden negatieve effecten ten aanzien van de boommarter uitgesloten.

Kleine marterachtigen komen hoofdzakelijk voor in kleinschalige (cultuur)landschappen met voldoende schuilgelegenheden. De hermelijn (en in mindere mate de bunzing) worden vaak waargenomen in de buurt van water. De wezel is sterk afhankelijk van dekking, wegens zijn kleine formaat is de wezel gevoelig voor predatie. Het functioneel leefgebied van soorten bestaat uit de voortplantings- en rustplaatsen en belangrijke foerageergebieden en migratieroutes. Indien kleine marterachtigen gebruik zouden maken van het plangebied als voortplantings- of rustlocatie, zouden dergelijke sporen aanwezig zijn. Als een soort vaak terugkomt naar een locatie, zoals het geval bij een voortplantings- of vaste rustplaats, zullen er sporen van de soort waargenomen kunnen worden. Zeker als de voortplantings- of rustplaats een 'rommelhoekje' betreft. Door het ontbreken van uitwerpselen, prooiresten, urinemarkering, etc. kan de aanwezigheid van een voortplantings- of vaste rustplaats uitgesloten worden.

De das leeft in gebieden die bestaan uit een combinatie van diverse habitattypen. Vaak zijn dit zowel hooggelegen als laaggelegen gronden die op korte afstand van elkaar liggen, in meestal kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. Belangrijk voor het habitat van de das is dat er voldoende voedselaanbod is, een goed vergraafbare grond aanwezig is, voldoende dekking in de vorm van bijvoorbeeld houtwallen of heggen is en het gebied weinig wordt verstoord (BIJ12 kennisdocument Das, 2017). De planlocatie betreft verharding met bebouwing en verstoring en is omringd door grasland. Gezien er enkel op de perceelgrens sprake is van groenstructuren (bomen) biedt de planlocatie geen dekking voor de das. Verder zijn de dichtstbijzijnde waarnemingen gedaan op een afstand van meer dan twee kilometer en dit zijn verkeersslachtoffers. Derhalve is er geen functioneel leefgebied van de das aanwezig. Negatieve effecten op de das zijn daarom uitgesloten.

Overige waarnemingen van beschermde diersoorten betreffen; rode eekhoorn, waterspitsmuis en wolf. De rode eekhoorn en de wolf zijn uitgesproken bossoorten en gezien er op de planlocatie en binnen de invloedssfeer geen bomen of groenstructuren aanwezig zijn, zijn deze soorten uitgesloten van de planlocatie. De waterspitsmuis is afhankelijk van waterpartijen met goed

toegankelijke, ruig begroeide en weinig verstoorde oevers. Wegens het ontbreken van functioneel leefgebied is ook deze soort uitgesloten van de planlocatie.

Mogelijk heeft de planlocatie een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wnb art 3.10). Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (Broekhuizen et al., 2016; Limpens et al., 1997; NDFD 2009-2019). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd. Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Op de planlocatie of binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling bevinden zich geen bomen met boomholten waar vaste rust- en/of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig zijn. De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende pannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur.

Eerder in het rapport (pagina 2) staat de opbouw van de gebouwen uitgebreid toegelicht. Gebouwbewonende vleermuizen zitten hoofdzakelijk in kleine ruimten als de spouw of dakruimte waar een stabiel microklimaat heerst. De woning (gebouw A) op de planlocatie heeft muren met een spouw zonder open stootvoegen. Het dak steekt over en heeft kierende kantpannen echter is de ruimte onder de kantpannen beperkt. De nokvorst biedt echter wel voldoende ruimte om voor vleermuizen toegang te bieden. Derhalve bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen gebruik maken van de woning als vaste rust- en/of verblijfplaats. De woning blijft behouden en derhalve zijn er geen negatieve effecten op de (mogelijke) verblijfplaatsen. Gebouw B (een voormalige veestal) is opgetrokken uit gemetselde muren zonder spouw met een golfplaten zadeldak. Het dakbeschoot bestaat uit isolatieplaten wat resulteert in een zeer warme dakruimte. Derhalve worden verblijfplaatsen in de dakruimte niet verwacht. Gebouw C is een kleine paardenstal met de zelfde opbouw als gebouw B. Echter bevatten de gevels van gebouw C houten beplating welke strak aansluit op de stenen. Derhalve is er geen mogelijkheid voor vleermuis in gebouw C. Gebouw D is een opslagschuur bestaande uit enkele damwand muren en dak. Wegens ontbreken van spouw of dakruimte is er geen mogelijkheid voor verblijfplaatsen. Gebouw E is een caravanstalling met goede afscherming van weersinvloeden. Het gebouw is opgetrokken uit gemetselde muren zonder spouw welke strak aansluiten op het golfplaten dak. Het dak is afgesloten met vogelschroot en er zijn geen kieren of gaten waargenomen wat toegang biedt tot een dakruimte. Gebouw F is een houten werkschuur met golfplaten dak. In het gebouw is geen isolatie in de muren aanwezig. Het dak reikt echter erg laag (<2 m) en sluit goed aan op de muren. Derhalve is er geen sprake van geschikte verblijfplaatsen. Gebouw G is een vrijstaande stal in een grasweide ten noorden van de rest van de bebouwing. De stal is opgemaakt uit metselwerk tegen beton en een golfplaten dak met isolatiebeplating. Op enkele plaatsen ontbreekt voegwerk in de muur, echter leidt dit niet tot een geschikte ruimte. Verder zijn de plaatsen waar het voegwerk ontbreekt gelegen op een hoogte van maximaal 2 meter. Derhalve wordt niet verwacht dat vleermuizen gebruik maken van het gebouw.

Wegens het ontbreken van toegankelijke geïsoleerde muren met spouw is het voor vleermuizen onmogelijk om in de te saneren bebouwing op de planlocatie een geschikte rust- of verblijfplaats te vinden. Zo'n verblijfplaats moet voldoen aan een geschikt microklimaat, met een constante (lage) temperatuur, een hoge luchtvochtigheid en weinig invloed van weersomstandigheden.

Het is uit te sluiten dat de te saneren bebouwing op de planlocatie gebruikt wordt door vleermuizen die in bebouwing leven, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Mogelijk dat de woning functie heeft als rust- en/of verblijfplaats, echter blijft deze behouden en treden er geen negatieve effecten op.

De planlocatie is hoofdzakelijk verhard en bebouwd zonder groenstructuren of bomen waar vleermuizen kunnen foerageren. Derhalve is essentieel foerageergebied uitgesloten. Langs de perceelgrens staan verschillende bomen, echter staan deze niet in verbinding met functioneel foerageergebied. Derhalve wordt niet verwacht dat er sprake is van een vliegroute. Op de planlocatie is geen sprake van essentiële vliegroutes of foerageergebieden.

In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Tijdens de werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen in de directe omgeving als gevolg van lichtgebruik. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens en na de beoogde ontwikkeling dient bij voorkeur geen verlichting te worden toegepast. Bij voorkeur de werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en zonsondergang. Mocht verlichting noodzakelijk zijn wordt vleermuisvriendelijke verlichting geadviseerd.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de planlocatie. De planlocatie is verhard en wordt intensief gebruikt, waardoor veel verstoringen optreden. Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Oppervlaktewater op planlocatie. In de omgeving is de aanwezigheid bekend van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker, kleine watersalamander en poelkikker (Creemers & Van Delft, 2009; NDFD 2009-2019). Voor de heikikker en poelkikker geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

De heikikker heeft drie habitattypen waar gebruik van gemaakt wordt. Ondiep, relatief zuur, zonbeschenen en voedselarm voortplantingswater; vochtige plekken in schraal, ruig gebied zoals heide, hoogveen, laagveen en natuurlijk grasland voor in de actieve periode en vochtvrije plaatsen voor overwintering. Gezien de planlocatie een voormalig agrarisch veeteelt bedrijf was is er sprake van zeer voedselrijke grond en derhalve ook voedselrijk water in de kavelsloot. Samen met de vele verharding en bebouwing maakt dit dat er geen functioneel leefgebied van de soort aanwezig is. Daarnaast heeft de ingreep slechts invloed op het bebouwde gedeelte van het plangebied. Negatieve effecten op de soort zijn uitgesloten.

De poelkikker is een pionierssoort met een strenge eis voor goede waterkwaliteit en beperkte vegetatie. Gezien het dichtstbijzijnde oppervlaktewater een zeer voedselrijke kavelsloot betreft is er geen sprake van functioneel leefgebied van de soort. De poelkikker is derhalve uitgesloten van de planlocatie.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn derhalve uitgesloten.

Reptielen

Reptielen worden niet verwacht op de planlocatie aangezien deze over het algemeen verbonden zijn aan structuurrijke en weinig verstoorte biotopen. In de omgeving is het voorkomen van reptielen ook niet bekend (Creemers & Van Delft, 2009; NDFD 2009-2019). Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling bevindt zich geen oppervlaktewater. Negatieve effecten op (beschermde) vissen zijn uitgesloten.

Insecten, libellen en andere ongewervelden

Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. In de directe omgeving is het voorkomen van beschermde ongewervelden ook niet bekend (NDFP, 2009-2019). Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: boerenwaluw (nest), buizerd, ekster, houtduif, huismus (naburig perceel), huiswaluw (nest), merel, roodborst en spreeuw.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen als braakballen, plukplaatsen, horsten of hollen aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermd leefgebied en/of nestlocatie. Er zijn geen nesten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. In gebouw D zijn enkele uitwerpselen gevonden onder een dwarsbalk (hoogstwaarschijnlijk van een houtduif). In de bebouwing zijn geen sporen van uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil) aangetroffen. De planlocatie is mogelijk functioneel leefgebied voor steenuilen. Echter wegens het ontbreken van sporen (uitwerpselen, braakballen, prooi-resten e.d.) of nestmateriaal is de soort momenteel uitgesloten van de planlocatie. De schuren zijn nauwkeurig geïnspecteerd op de aanwezigheid van deze sporen. De beoogde ontwikkeling zouden mogelijk middels steenuil kasten een bijdrage kunnen hebben aan de verhoging van de biodiversiteit.

Ten tijden van het veldbezoek zijn verschillende huismussen waargenomen op het naastgelegen perceel ten oosten van de planlocatie. De planlocatie bevat echter zeer beperkt (jaarrond) groene structuren. De woning heeft een geschikte goot welke mogelijk toegang tot onder de dakpannen biedt. Aangezien de woning behouden blijft worden eventuele nesten niet aangetast. De te saneren bebouwing heeft hoofdzakelijk golfplaten daken welke goed aansluiten of waar de toegang afgesloten is middels vogelschroot (figuur 4). Wegens het ontbreken van geschikte nestlocaties in de te saneren bebouwing, (jaarrond) groene structuren, badwater en zandbaden worden geen negatieve effecten verwacht ten aanzien van het saneren van de bebouwing. De beoogde ontwikkeling voorziet geen kap van bomen of het verwijderen van jaarrond groene heggen. Van aantasting van functioneel leefgebied en nestlocaties van de huismus is derhalve geen sprake.

Figuur 4 Getroffen maatregelen tegen vogels in de dakruimte.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). De soort is vaak te vinden in woonwijken en is vrij zeldzaam in landelijk gebied. Geen van de gebouwen op de planlocatie heeft gaten of kieren met achterliggende ruimte waar mogelijk gebruik van gemaakt kan worden door gierzwaluwen. Hierdoor kan de aanwezigheid van gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden. Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van jaarrond beschermde nestlocaties en essentiële habitatonderdelen is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

Ten tijden van het veldbezoek zijn verschillende nesten waargenomen van categorie 5 soorten. In de nok van woning is een huiszwaluwnest waargenomen. Deze blijft behouden. In gebouw B is een boerenzwaluwnest waargenomen en er is nestmateriaal van spreeuwen gezien in gebouw G. Boerenzwaluwen en spreeuwen zijn relatief flexibel in het accepteren en bouwen van nieuwe nesten. In de omgeving zijn meer bebouwingen aanwezig waar boerenzwaluwen en spreeuwen nieuwe nesten kunnen bouwen. Derhalve is er ook geen sprake van ecologische zwaarwegende redenen die zouden resulteren in jaarronde bescherming van deze nesten.

Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en het Natuurnetwerk Gelderland. Op een afstand van circa 240 m ligt het Natura 2000-gebied 'Binnenveld' (figuur 4), welke ook onder het Natuurnetwerk Gelderland valt.

Figuur 4 De planlocatie ligt op een afstand van ca 250m tot het Natura 2000-gebied 'Binnenveld', welke ook onder het Gelders Natuurnetwerk valt (bron: nationaal Georegister PDOK).

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden te groot is. Tussentijdens zijn twee wegen en een bomenlaan aanwezig, welke bufferend werken op deze externe effecten. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Gelderland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Vóór de uitspraak van de Raad van State (d.d. 29 mei

2019) werd beargumenteerd dat de afstand tot het Natura 2000-gebied dusdanig groot is, dat er t.a.v. de stikstofdepositie onder een drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar zou blijven. De Raad van State heeft echter beoordeeld dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet als basis voor toestemming voor activiteiten mag worden gebruikt. Op basis van het PAS wordt vooruitlopend op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden, alvast toestemming gegeven voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor die gebieden. Zo'n toestemming 'vooraf' mag niet meer. Hierdoor zijn alle gemelde activiteiten alsnog vergunningplichtig.

In september 2019 is de nieuwe Aerius calculator gepubliceerd. Ook werken het Rijk en provincies samen aan een beoordelingskader en handreiking voor intern salderen.

De herbeoordeling d.m.v. de herziene Aerius calculator moet daarom plaatsvinden voor alle nog niet onherroepelijke plannen of projecten waarvan uit een Aerius-berekening is gebleken dat de toename van de depositie:

- Onder de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar blijft. De in het PAS gehanteerde drempelwaarden zijn volgens de Afdeling niet goed onderbouwd en mogen daarom niet langer worden gebruikt (zolang de onderbouwing niet is verbeterd), óf:
- Binnen het PAS gemeld moest worden. Dit was het geval voor alle projecten met een depositie groter dan 0,05 en kleiner dan of gelijk aan 1 mol/ha/jaar, zolang er althans nog voldoende depositieruimte beschikbaar was, óf:
- Groter is dan 1 mol/ha/jaar (en dus binnen het PAS-vergunningplicht) maar waarvan de vergunning nog niet onherroepelijk is. Dat is het geval wanneer tegen het besluit bezwaar is gemaakt of beroep is ingesteld.

Ondanks de uitspraak is het (beperkt) mogelijk om plannen/projecten op korte termijn door te laten gaan. Dit wordt onderschreven in de 'Factsheet Woningbouwplannen, stikstof en Natura 2000-gebieden' (Ministerie van Binnenlandse Zaken, juli 2019). Uit goede motivering of herberekening van de stikstofdepositie moet dan blijken:

Dat er geen enkele toename van stikstofdepositie wordt verwacht, bijvoorbeeld vanwege de grote afstand tot Natura 2000-gebieden óf:

- Dat door toename van depositie de kritische depositiewaarden niet worden overschreden; dit is met name het geval wanneer de Natura 2000-gebieden weinig gevoelig zijn of wanneer de stikstofuitstoot uit andere bronnen relatief klein is, óf:
- Dat door (aanpassing van) plannen of projecten de emissies van stikstofoxiden en/of ammoniak juist afnemen waardoor effecten op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van de uitstoot van stikstofoxiden of ammoniak opnieuw te beoordelen met de herziene versie van de Aerius calculator. Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten.

De beoogde ontwikkeling betreft de sanering van een deel van de bestaande bebouwing op de planlocatie en de realisatie van een kleine boomgaard, wat solitaire bomen en een beukenhaag. Dit leidt ten opzichte van de huidige situatie niet tot een toename in het aantal verkeersbewegingen. Ten opzichte van de huidige situatie wordt verwacht dat er sprake zal zijn van een significante afname in stikstofemissie op het perceel, gezien de afname van bebouwing, het stoppen van agrarische activiteiten en de aanleg van groen en het stoppen van stallen van caravans.

Gedurende de sloopwerkzaamheden kan er een beperkte en tijdelijke toename in stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen (het 'projecteffect'). Gezien de kleine afstand tot Natura 2000-gebieden (240 m) kan een tijdelijke toename in stikstofdepositie niet worden uitgesloten. Gezien de beoogde ingreep (afname bebouwing, stoppen agrarische activiteiten, stoppen caravanstalling) is er sprake van een significante afname in stikstofemissie op de lange termijn. Het stoppen van agrarische activiteiten is al gerealiseerd, net als het stoppen van het verwarmen van de te saneren opstallen. Gezien de afname in stikstofemissie grotendeels al is gerealiseerd, wordt verwacht dat de tijdelijke en beperkte toename gedurende de sloop hiermee wordt gecompenseerd. Derhalve achten wij een rekenkundige onderbouwing of een passende beoordeling van de stikstofdepositie niet benodigd.

Beoordeling (c) houtopstanden

Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbepantingen, (2) bepantingen langs waterwegen en/of (3) eenrijige bepantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;

Er is geen sprake van kapwerkzaamheden die meldingsplichtig zijn op de planlocatie. Het kappen/verwijderen van houtopstanden op de planlocatie is derhalve niet meldingsplichtig in het kader van de Wet natuurbescherming.

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De beoogde ontwikkeling leidt evt. tot de kap van een aantal bomen en struiken. Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

De planlocatie heeft geen essentiële betekenis voor beschermde soorten. Echter zijn er nesten van algemene broedvogels aangetroffen (spreeuw, boeren- en huiszwaluw), derhalve dienen de saneringswerkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming.

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of het Gelders Natuurnetwerk. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is worden negatieve effecten ten aanzien van omliggende beschermde gebieden uitgesloten.

(c) Houtopstanden

Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna en ook de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda	vaatplanten	grondgebonden zoogdieren	vleermuizen	Insecten, libellen en andere ongewervelden	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (i)
Soortenbescherming - = ongeschikt + = geschikt n (nee)/ j (ja)/ m (maatregelen)									
Geschikt habitat <i>Vogelrichtlijnsoort</i>								+	-
Geschikt habitat <i>Habitatrichtlijnsoort</i>	-	-	-	-	-	-	-		
Geschikt habitat <i>Andere soort</i>	-	-		-	-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	n	n	n	n	n	n	n
Gebiedsbescherming									
	afstand		effecten			nader onderzoek			
Natura 2000	240 m		geen			n.v.t.			
Gelders Natuurnetwerk	240 m		geen			n.v.t.			
Houtopstanden									
	aanwezig		kap			melding			
Struiken	ja		ja			n.v.t.			
Bomen	ja		ja			n.v.t.			

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling leidt, mits enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de Algemene zorgplicht en algemene broedvogels, niet tot overtreding van de Wet natuurbescherming. De conclusie is dan ook dat de ontwikkeling aan de Bennekomsekade 6 te Bennekom uitvoerbaar is zoals bepaald in de Wro (art. 3.1.6 Bro).

Vervolgstappen

- In een van de gebouwen is ten tijden van het veldbezoek spreekwennest en een boerenzwaluwnest aangetroffen. Nesten van algemene broedvogels zijn in het broedseizoen beschermd. Derhalve dienen de saneringswerkzaamheden buiten het broedseizoen (medio maart - medio juli) opgestart te worden.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken, steenhopen) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Biodiversiteit verhogende maatregelen (zie bijlage 2)

- Realiseren van een vleermuiskast, huismuskast en/of steenuil kast in de te behouden woning of schuur.
- Aanleggen van een amfibieënpoel, takkenril, houtwal e.d.

Literatuur

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com

www.bij12.nl

www.gederland.maps.arcgis.com

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.wilde-planten.nl

www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,

ir. M. Poelman
Auteur

Blom Ecologie B.V.,

ir. T.W.D. Schrader
Collegiale toets

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Behoud van biodiversiteit

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 Oprit van de planlocatie.

Figuur 2 Grasperceel aan de noordzijde van het plangebied.

Figuur 3 De planlocatie is hoofdzakelijk verhard.

Bijlage 2 Behoud van biodiversiteit

De Wet natuurbescherming is gericht op het behouden en ontwikkelen van waardevolle natuur. Voor een bepaald aantal soorten flora en fauna gelden specifieke regels die gericht zijn op bescherming. Het betreft soorten die vanuit Europese wetgeving en verdragen beschermd zijn (Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijnsoorten) en nationaal beschermde soorten (in de Wet Nb 'overige soorten' genoemd). Vorengenoemde soorten worden beschermd middels verbodsbepalingen welke zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van de Wet Nb. Voor alle andere niet specifiek beschermde soorten of soorten waarvoor vrijstelling geldt is de algemene Zorgplicht van toepassing.

Toetsing aan Wet Natuurbescherming

Bij ruimtelijke ingrepen wordt getoetst of de beoogde plannen leiden tot aantasting of verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen en/of functioneel leefgebied van beschermde soorten, aantasting van beschermde gebieden en/of beschermde houtopstanden. Of anders geformuleerd: leiden de ingrepen tot overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Indien daar (mogelijk) sprake van is dient een soortspecifiek onderzoek te worden uitgevoerd en/of een ontheffing van de Wet Nb te worden aangevraagd. Een ontheffing wordt verleend als de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is, er sprake is van een wettelijk belang en de desbetreffende soort voldoende kan worden gefaciliteerd tijdens en na de ingreep. Voor de niet beschermde soorten worden veelal enkele (algemene) mitigerende maatregelen voorgeschreven om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen.

De gemeente Ede: behoud van biodiversiteit

Het doel van de Wet natuurbescherming is het behouden en ontwikkelen van waardevolle natuur. Toetsing aan de Wet Nb vindt vaak plaats binnen het abstracte juridische kader (wel/geen overtreding verbodsbepalingen). Deze strikte interpretatie van de Wet natuurbescherming doet conform de ambitie van de gemeente Ede tekort aan het doel van de wet. Biodiversiteit is namelijk meer dan alleen beschermde soorten, dit betreft het gehele ecosysteem met alle niet beschermde en beschermde natuurwaarden bij elkaar. Bij het toetsen van ecologisch onderzoek (quickscans flora en fauna) handelt de gemeente vanuit deze visie. Concreet betekent dit het volgende:

1. Ruimtelijke ingrepen mogen niet strijdig zijn met de Wet natuurbescherming (overtreding verbodsbepalingen)
2. Voorafgaand aan de ingreep dient beoordeeld te worden welke werkzaamheden strikt noodzakelijk zijn en welke ecotopen behouden kunnen blijven. Mogelijk kan door fasering in tijd en ruimte voor flora en fauna belangrijke elementen behouden blijven of in mindere mate worden aangetast (ongeacht of deze een relevante functie hebben voor beschermde soorten).
3. Vaak kunnen in de nieuwe situatie (eenvoudige) maatregelen worden getroffen die meerwaarde hebben voor de biodiversiteit. Het natuur-inclusief ontwerp van nieuwe gebouwen (met bijv. voorzieningen voor vleermuizen, huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil), extensief beheer, de aanplant van bomen, struiken en kruidachtige soorten, het plaatsen van nestkasten en de aanleg van takkenrillen.

Toetsing door Blom Ecologie B.V.

In opdracht van de initiatiefnemer toetsen de gecertificeerde en deskundige ecologen van Blom Ecologie B.V. of de voorgenomen ingrepen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Advies met betrekking tot het behoud van zoveel mogelijk ecologische waarden en meerwaarde in de nieuwe situatie maken geen integraal onderdeel uit van de toetsing aan de Wet natuurbescherming. Aangezien de gemeente Ede hier impliciet aandacht voor vraagt adviseren wij u om een of meerdere maatregelen uit onderstaande tabel te treffen.

Maatregel	Toelichting
Behoud bomen, struiken en struweel	Is het verwijderen van bomen, struiken, hagen en struweel noodzakelijk om uw plannen tot uitvoer te brengen? Overweeg een alternatieve uitvoering of inpassing om zoveel mogelijk groen te behouden. Veel zoogdieren, insecten en vogels hebben baat bij het behoud van vorengenoemde elementen. Met name oude bomen met holtes zijn in de regel waardevol.

Toegang tot gebouwen behouden of creëren	Een aantal vogelsoorten profiteert van aanwezig veevoer of voer wat door het dagelijks gebruik van de locatie aanwezig is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan moestuinen, voedertafels, kuilvoerplaten en dergelijke. Overweeg of dergelijke voor fauna waardevolle locaties behouden kunnen blijven.
Aanleg of behoud onverharde paden en wegen	Veel dieren nemen een stofbad om zich te ontdoen van parasieten. Een dergelijk stofbad wordt veelal gebruikt in of nabij verharde wegen die bestaan uit zand en puin. Overweeg het behoud of aanleg van onverharde terreindelen.
Plaatsen nestkast steenuil of kerkuil	Het buitengebied van de gemeente Ede is belangrijk leefgebied van de steenuil en kerkuil. Beide soorten maken gebruik van kleinschalig agrarisch landschap bestaande uit (oude) schuren, erven, hagen, tuinen en andere structuurrijke elementen. De nestkast van de steenuil kan worden geplaatst op rustige plaatsen aan de buitenzijde van gebouwen en in bomen. De nestkast van kerkuil kan worden geplaatst in hoge(re) donkere gebouwen.
Aanleg of optimalisatie vijver, poel of natuur-vriendelijke oeverzone	Amfibieën, insecten, zoogdieren en vogels zijn gebaat bij oppervlaktewater. Oppervlaktewater wordt gebruikt als drinkwater, ten behoeve van voortplanting, als leefgebied en als foerageergebied. Jaarlijks onderhoud van een vijver en poel is belangrijk om het functioneren te waarborgen. Naast de aanleg van een waterpartij is de optimalisatie van een vijver, poel of oever mogelijk. Veel (kleine) diersoorten zijn gebaat bij flauwe begroeide oevers, dergelijke oevers bieden geschikt leefgebied en bevorderen in- en uittreedmogelijkheden.
Aanleg bloemrijke borders	Om de diversiteit aan vlinders en overige ongewervelde te verhogen kan ervoor gekozen worden om de borders van tuinen te beplanten met inheemse bloemdragende kruiden en struiken. Tevens kan de aanplanting van enkele fruitbomen een dergelijk gewenst resultaat behalen. Het gebruik van exotische en uitheemse soorten wordt afgeraden, omdat inheemse soorten vaak gebonden zijn aan in Nederland voorkomende vaatplanten.
Aanleg takkenrillen/ composthoop	Het snoeiafval en organisch materiaal (GFT) kunnen worden verwerkt in takkenrillen en een composthoop. Takkenrillen of -hopen zijn geschikte verblijfplaatsen voor kleine fauna. Dit geldt eveneens voor composthopen waar met name insecten, muizen en amfibieën van profiteren. Veel van deze kleine fauna vormen (stapel)voedsel voor andere soorten in de voedselketen.